Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (seitsmes koda)

26. aprill 2023 *

Ühenduse disainilahendus – Kehtetuks tunnistamise menetlus – Ühenduse registreeritud disainilahendus, milleks on grillimisseade – Varasema disainilahenduse avalikustamine – Määruse (EÜ) nr 6/2002 artikli 7 lõige 2

Kohtuasjas T-757/21,

Activa – Grillküche GmbH, asukoht Selb (Saksamaa), esindajad: advokaadid F. Stangl ja M. Würth,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO), esindajad: G. Sakalaitė-Orlovskienė ja J. Ivanauskas,

kostja,

teine pool EUIPO apellatsioonikoja menetluses, menetlusse astuja Üldkohtus oli

Targa GmbH, asukoht Soest (Saksamaa), esindaja: advokaat M.-H. Hoffmann,

ÜLDKOHUS (seitsmes koda),

koosseisus: koja president K. Kowalik-Bańczyk, kohtunikud G. Hesse (ettekandja) ja I. Dimitrakopoulos,

kohtusekretär: ametnik A. Juhász-Tóth,

arvestades menetluse kirjalikku osa,

arvestades 23. novembri 2022. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse [1]

1 Hageja Activa – Grillküche GmbH palub ELTL artikli 263 alusel esitatud hagis tühistada Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) kolmanda apellatsioonikoja 4. oktoobri 2021. aasta otsuse (asi R 1651/2020-3) (edaspidi „vaidlustatud otsus“).

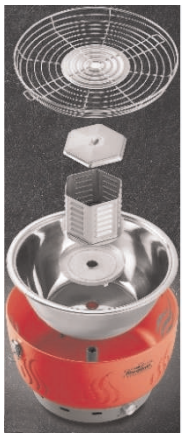
Vaidluse taust

2 Menetlusse astuja Targa GmbH esitas 5. aprillil 2016 EUIPO-le nõukogu 12. detsembri 2001. aasta määruse (EÜ) nr 6/2002 ühenduse disainilahenduse kohta (ELT 2002, L 3, lk 1; ELT eriväljaanne 13/27, lk 142) alusel ühenduse disainilahenduse registreerimise taotluse.

3 EUIPO registreeris vaidlusaluse disainilahenduse numbriga 3056449-0001 8. oktoobri 1968. aasta tööstusdisainilahenduste rahvusvahelise klassifikatsiooni Locarno kokkuleppe (muudetud redaktsioonis) klassi 07.02 kuuluvatele toodetele „grillid“. See on esitatud järgmises kolmes vaates:

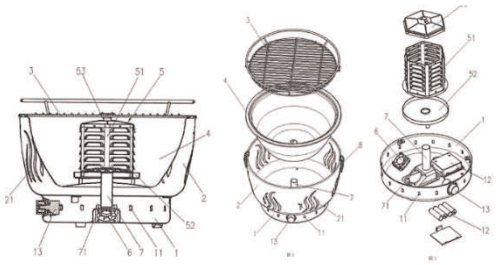

4 Hageja esitas 14. novembril 2018 vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse, väites, et sellel puudub uudsus ja eristatavus määruse nr 6/2002 artiklite 5 ja 6 tähenduses.

[1] Esitatud on üksnes kohtuotsuse need punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

5 Oma argumentide toetuseks viitab hageja kolmele varasemale disainilahendusele, sealhulgas Hiina kasulikule mudelile, mis on registreeritud numbriga CN 204 410 600 (edaspidi „Hiina kasulik mudel“), mille avaldas 24. juunil 2015 Hiinas Guangzhou Hungkay ning mis on kujutatud muu hulgas järgmistes vaadetes:

6 Pärast Hiina kasuliku mudeli avaldamist sõlmiti selle kohta kaks üleandmislepingut (edaspidi koos „üleandmislepingud“). Guangzhou Hungkay andis 26. novembril 2016 sõlmitud esimese lepinguga alates 7. oktoobrist 2014 menetlusse astujale üle kõik Hiina kasuliku mudeliga seotud Euroopa Liidu territooriumil, sealhulgas Ühendkuningriigis, kehtivad intellektuaalomandi õigused. Teise, 28. novembril 2016 sõlmitud lepinguga andis A, kes oli Hiina kasuliku mudeli algne autor ja Guangzhou Hungkay töötaja, viimasele üle kõik kõnealuse Hiina kasuliku mudeliga seotud intellektuaalomandi õigused alates 7. oktoobrist 2014.

7 Tühistamisosakond lükkas 12. juuni 2020. aasta otsusega kehtetuks tunnistamise taotluse tagasi ja mõistis kulud välja hagejalt.

8 Hageja esitas 4. augustil 2020 tühistamisosakonna otsuse peale kaebuse.

9 EUIPO kolmas apellatsioonikoda jättis vaidlustatud otsusega kaebuse rahuldamata ja mõistis kulud välja hagejalt.

Poolte nõuded

10 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada vaidlustatud otsus;

– tunnistada vaidlusalune disainilahendus kehtetuks;

– mõista kohtukulud välja EUIPO-lt ja menetlusse astujalt.

11 EUIPO ja menetlusse astuja paluvad Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

[…]

Esimene väide, et on rikutud määruse nr 6/2002 artikli 7 lõiget 2

13 Hageja väidab, et apellatsioonikoda rikkus määruse nr 6/2002 artikli 7 lõiget 2, kui ta tugines oma otsuses ajapikendusele, samas kui kehtetuks tunnistamise taotluse toetuseks viidatud Hiina kasulik mudel anti menetlusse astujale üle alles pärast vaidlusaluse disainilahenduse registreerimistaotluse esitamist. Ta leiab sisuliselt, et õigusjärglaseks olemist nimetatud artikli tähenduses saab hinnata üksnes taotluse esitamise kuupäeva faktilise olukorra alusel. Tema sõnul ei saa sellest kuupäevast hilisemad kokkulepped, olenemata sellest, kas neil on näidatud tegelikust varasem kuupäev või mitte, anda alust õigusjärgluse tekkimisele või sellise puuduse kõrvaldamisele, mis on seotud õigusjärgluse puudumisega taotluse esitamise ajal. Hageja lisab, et uudsuse ja eristatavuse küsimust tuleb hinnata objektiivselt.

14 EUIPO ja menetlusse astuja vaidlevad hageja argumentidele vastu.

15 Vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 5 lõike 1 punktile b loetakse registreeritud disainilahendus uudseks, kui identset disainilahendust ei ole tehtud avalikkusele kättesaadavaks enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse.

16 Määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikes 1 on sätestatud, et eelkõige sama määruse artikli 5 lõike 1 punkti b kohaldamisel loetakse disainilahendus avalikkusele kättesaadavaks tehtuks, kui see on pärast registreerimist või muul ajal avaldatud trükis, seda on esitatud näitusel, kasutatud kaubavahetuses või see on muul viisil avalikustatud enne kuupäeva, mil esitati selle disainilahenduse registreerimise taotlus, millele kaitset taotletakse, välja arvatud juhul, kui liidus tegutsevad asjaomase sektori ringkonnad ei oleks mõistliku ootuse kohaselt pidanud sellest tavapärase majandustegevuse käigus teada saama. Disainilahendust ei loeta siiski avalikkusele kättesaadavaks tehtuks, kui see on üksnes avalikustatud kolmandale isikule, kelle puhul kehtib otsene või kaudne konfidentsiaalsusnõue.

17 Vastavalt määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikele 2 ei võeta avalikustamist määruse artikli 5 kohaldamisel arvesse, kui disainilahendus, mille kaitsmist ühenduse registreeritud disainilahendusena taotletakse, on avalikkusele kättesaadavaks tehtud 12 kuu jooksul enne taotluse esitamist või enne prioriteedikuupäeva autori või tema õigusjärglase antud teabe või toimingute alusel.

18 Kohtupraktika kohaselt peab kehtetuks tunnistamise taotluses viidatud disainilahenduse omanik selleks, et määruse nr 6/2002 artikli 7 lõige 2 oleks kehtetuks tunnistamise menetluses kohaldatav, tõendama, et ta on kas nimetatud taotluses põhjendusena osutatud disainilahenduse autor või tema õigusjärglane (14. juuni 2011. aasta kohtuotsus Sphere Time *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – Punch (Kaelapaela külge kinnitatud kell), T-68/10, EU:T:2011:269, punkt 26, ja 18. novembri 2015. aasta kohtuotsus Liu *vs.* Siseturu Ühtlustamise Amet – DSN Marketing (Sülearvuti vutlar), T-813/14, ei avaldata, EU:T:2015:868, punkt 23).

19 Käesoleval juhul leidis apellatsioonikoda, et Hiina kasuliku mudeli avaldamine 24. juunil 2015 Hiinas oli avalikustamine. Ta leidis samuti, et see avalikustamine on omistatav autori õigusjärglasele ja see toimus 12kuulise ajapikenduse jooksul, mis eelnes vaidlusaluse disainilahenduse registreerimistaotluse esitamise kuupäevale, mis kestis 5. aprillist 2015 kuni 4. aprillini 2016. Ta järeldas sellest, et määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikes 2 ette nähtud erand on käesoleval juhul kohaldatav.

20 Mis puutub käesoleval juhul asjasse puutuvatesse faktilistesse asjaoludesse, siis tuleb kõigepealt märkida, et menetlusse astuja esitatud tõenditest nähtuvalt on Guangzhou Hungkay töötaja A Hiina kasuliku mudeli autor ning ta andis talle selle mudeliga seoses kuulunud intellektuaalomandi õigused üle oma tööandjale Guangzhou Hungkayle 28. novembril 2016 sõlmitud lepingu alusel tagasiulatuvalt alates 7. oktoobrist 2014, nagu nähtub tema avaldustest. Guangzhou Hungkay omandiõigust Hiina kasulikule mudelile kinnitab Hiina patendiõigus, mille kohaselt töötaja tööülesannete täitmisel või tööandja materiaalseid ja tehnilisi tingimusi kasutades loodud leiutist või tehtud loomingut käsitatakse tööalase leiutise-loominguna, mille jaoks on tööandjal õigus taotleda patenti.

21 Seejärel avalikustas Guangzhou Hungkay autori või vähemalt autori õigusjärglasena 24. juunil 2015 avalikkusele Hiina kasuliku mudeli, trükkides mudeli pärast selle Hiinas registreerimist ära. Pooled möönavad, et avalikustatud Hiina kasulik disainilahendus on vaidlusaluse disainilahendusega identne.

22 Viimaseks andis Guangzhou Hungkay 26. novembril 2016 sõlmitud lepingu alusel teatava osa Hiina kasuliku mudeli esemeks oleva grilliga seotud intellektuaalomandi õigustest üle menetlusse astujale. Selle lepingu kohaselt „on kõik Euroopa [Liidu] territooriumil[,] sealhulgas [Ühendkuningriigis], kaitstud disainilahenduse õigused 7. oktoobrist 2014 antud [Guangzhou] Hungkaylt üle [menetlusse astujale]“ ja „[menetlusse astujal] on õigus […] kasutada kõiki […] käesolevas lepingus nimetatud õigusi kõigi kolmandate isikute vastu ja nõuda nende õiguste järgimist neilt isikutelt […], kes rikuvad asjaomase disainilahendusega seotud intellektuaalomandi õigusi[…]“.

23 Mis puudutab küsimust, kas määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikes 2 ette nähtud erand on käesoleval juhul kohaldatav, siis tuleb esimesena täpsustada, et üleandmislepinguid reguleerib kohaldatav riigisisene õigus ning hageja ei vaidlusta üksikasjalikult ei nende kehtivust ega neile tuginemise võimalust kolmandate isikute vastu riigisisese õiguse alusel.

24 Teisena tuleb meelde tuletada ühelt poolt lepinguvabaduse põhimõtte rolli liidu õiguses ja teiselt poolt määruse nr 6/2002 eesmärke.

25 Sellega seoses tuleneb kohtupraktikast, et poolte õigus sõlmida lepinguid, millega lähevad omandiõigused üle, põhineb lepinguvabaduse põhimõttel ja seda ei saa seega piirata, kui puuduvad liidu õigusnormid, millega kehtestatakse sellega seoses konkreetsed piirangud. Sellest järeldub, et kui sellise üleandmise kohta sõlmitud lepingu tingimus ei ole vastuolus kohaldatavate liidu õigusnormidega seatud eesmärgiga ega too kaasa pettuse ohtu, siis ei saa sellist tingimust pidada õigusvastaseks (vt selle kohta analoogia alusel 5. oktoobri 1999. aasta kohtuotsus Hispaania *vs.* komisjon, C-240/97, EU:C:1999:479, punktid 99 ja 100).

26 Mis käesoleval juhul esimesena puudutab kohaldatavate liidu õigusnormide sisu, siis ei keela ükski nende õigusnormide, eelkõige määruse nr 6/2002 säte võtta kehtetuks tunnistamise taotluse raames arvesse lepinguid, mis on sõlmitud pärast disainilahenduse registreerimise taotluse esitamise kuupäeva ja millega antakse riigisisese õigusega reguleeritud varasem disainilahendus tagasiulatuvalt üle.

27 Mis teisena puudutab kohaldamisele kuuluvate liidu õigusnormide eesmärki, siis tuleb määruse nr 6/2002 artikli 7 lõiget 2 tõlgendada sama määruse põhjendust 20 arvesse võttes, milles on märgitud, et on tarvis võimaldada autoril või tema õigusjärglasel enne, kui ta otsustab ühenduse registreeritud disainilahenduse vajalikkuse, disainilahendust sisaldavaid tooteid turul hinnata.

28 Sellest järeldub, et määruse nr 6/2002 artiklis 7 ette nähtud erandi eesmärk on pakkuda autorile või tema õigusjärglasele võimalust esitleda disainilahendust turul 12 kuu jooksul enne taotluse esitamise formaalsuste täitmist. Seega saab autor või tema õigusjärglane selle aja jooksul veenduda asjaomase disainilahenduse majanduslikus edukuses, enne kui ta teeb registreerimisega seotud kulutusi, ilma et ta peaks kartma, et sellega seoses toimunud avalikustamisele saadaks tulemuslikult toetuda pärast asjaomase disainilahenduse võimalikku registreerimist algatatud kehtetuks tunnistamise menetluses (14. juuni 2011. aasta kohtuotsus Kaelapaela külge kinnitatud kell, T-68/10, EU:T:2011:269, punktid 24 ja 25, ning 18. novembri 2015. aasta kohtuotsus Sülearvuti vutlar, T-813/14, ei avaldata, EU:T:2015:868, punktid 21 ja 22). Järelikult on määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikes 2 ette nähtud erandi eesmärk kaitsta autori ja tema õigusjärglase huve.

29 Käesoleval juhul aga on ühelt poolt A ja Guangzhou Hungkay ning teiselt poolt Guangzhou Hungkay ja menetlusse astuja vahel sõlmitud üleandmislepingute arvesse võtmise eesmärk just kaitsta autori ja tema õigusjärglaste huve.

30 Mis kolmandana puudutab pettuse ohtu, siis tuleb ühelt poolt märkida, et menetlusse astuja selgitas usutavalt ja ilma, et hageja oleks sellele Üldkohtus vastu vaielnud, et ta oli juba enne vaidlusaluse disainilahenduse taotluse esitamise kuupäeva ärisuhtes Guangzhou Hungkayga, nagu võib järeldada vaidlustatud otsuse punktist 33. Nimelt olid nad juba äripartnerid, kuna Guangzhou Hungkay oli menetlusse astuja tarnija, ja nende vahel toimus juba 2014. aastal selle grilli disaini üle kirjavahetus. Teiselt poolt sõlmiti Hiina kasuliku mudeli üleandmise lepingud 2016. aasta novembris ehk kaks aastat enne vaidlusaluse disainilahenduse kehtetuks tunnistamise taotluse esitamist 14. novembril 2018.

31 Neil asjaoludel, võttes arvesse nimetatud ärisuhet, asjasse puutuvate faktiliste asjaolude kronoloogiat ja kõiki muid juhtumi objektiivseid asjaolusid, ei ole sellistel asjaoludel tõendeid pettuse või kokkumängu kohta omandiõiguse ülekandmisel üleandmislepingute abil.

32 Sellest järeldub, et liidu õigusega ei ole vastuolus see, kui pooled annavad käesolevas asjas oma lepingutele tagasiulatuva jõu.

33 Seetõttu tuleb sarnaselt apellatsioonikojaga tõdeda, et kuna Guangzhou Hungkay avalikustas Hiina kasuliku mudeli, avaldades selle Hiinas 24. juunil 2015, ja menetlusse astuja kui Guangzhou Hungkay õigusjärglane esitas identse ühenduse disainilahenduse registreerimise taotluse 5. aprillil 2016, mis on 12 kuud hiljem, siis oli määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikes 2 ette nähtud erand käesoleval juhul kohaldatav.

34 Seda järeldust ei sea kahtluse alla hageja argument, mille kohaselt ei saa registreerimistaotluse esitamise kuupäevast hilisemad lepingud, olenemata sellest, kas need olid kuupäevastatud tagantjärele või mitte, anda alust õigusjärgluse tekkimisele või sellise puuduse kõrvaldamisele, mis on seotud õigusjärgluse puudumisega taotluse esitamise ajal. Eelkõige väidab hageja, et kui disainilahenduse omanik võib kõrvaldada määruse nr 6/2002 artiklites 5 ja 6 nõutavate uudsuse ja eristatavuse puudumise, omandades ning andes seejärel varasemad disainilahendused pärast oma taotluse esitamist üle, ja seeläbi nende artiklite kohaldamisest kõrvale hoida, siis tooks see kaasa selle, et ta võiks mis tahes kehtetuks tunnistamise menetluses oma disainilahenduse uudsuse ja eristatavuse puudumisest tulenevast kehtetusest kõrvale hoida, pöördudes hiljem varasema disainilahenduse omaniku poole, et saavutada varasema disainilahenduse üleandmine. Lõpetuseks leiab hageja sisuliselt, et uudsuse ja eristatavuse hindamine ei kujutaks endast faktide objektiivset analüüsimist, vaid see oleks meelevaldselt jäetud varasema õiguse omanike ja kehtetute disainilahenduste taotlejate kätte.

35 Tegelikult tuleb sarnaselt apellatsioonikojaga märkida, et asjaolu, et üleandmislepingud allkirjastati pärast vaidlusaluse disainilahenduse taotluse esitamise kuupäeva, ei ole iseenesest asjakohane, kuna esiteks ei nähtu nende kokkulepete sisust selgesti, et õiguste üleminek leidis aset juba 7. oktoobril 2014, ja teiseks ei ole käesolevas asjas tuvastatud pettuse või määruse nr 6/2002 artikli 7 lõike 2 eesmärgist kõrvalehoidmise ohtu (vt eespool punkt 31).

36 Lisaks, nagu EUIPO oma vastuses märkis, ei keela miski määruse nr 6/2002 artikli 7 lõikes 2 omandada registreeritud disainilahendust, mille suhtes kehtib „ajapikendus“, ja tugineda sellele erandile.

37 Seega tegi apellatsioonikoda õigesti, kui ta kohaldas vaidlustatud otsuse punktis 34 määruse nr 6/2002 artikli 7 lõiget 2 ja järeldas, et Hiina kasuliku mudeli CN 204 410 600 avalikustamine ei välista vaidlusaluse disainilahenduse uudsust ja eristatavust.

38 Järelikult tuleb esimene väide tagasi lükata.

[…]

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (seitsmes koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Activa – Grillküche GmbH-lt.

Kowalik-Bańczyk Hesse Dimitrakopoulos

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 26. aprillil 2023 Luxembourgis.

Allkirjad